

Ik was elf en zat enkele maanden op internaat toen de pijn begon.

‘Meisjes van het zuiderse type rijpen sneller,’ zei de schoolarts.

‘Peren rijpen, en aardbeien en bananen!’ kreunde ik terwijl de zuster opvoedster mij op de onderzoekstafel van de dokter hielp. ‘Ik rijp niet, ik rot.’

‘De eerste keren kunnen overweldigend zijn. Buikpijn, rugpijn, hoofdpijn, u moet een momentje op de tanden bijten, juffrouw,’ zei de dokter.

Hoe kon hij dat weten, wilde ik hem vragen. Ik hield me in. Het is niet omdat dokters de pijn nooit hebben gevoeld, dat ze er niet over kunnen praten, leerde Bertha me.

De eerste keer hoefde ik geen moeite te doen om overweldigd te zijn. Ik liep er zo bleek en beverig bij dat het nieuwtje zich snel verspreidde.

‘Je weet toch wat er met haar aan de hand is,’ fluisterden de meisjes onder elkaar. Ik, de jongste van de troep, de onzichtbare, ving voor het eerst hun aandacht. Ze wilden weten hoe het was, hoe het voelde om ongesteld te zijn. Hoewel ze ouder waren dan ik, was geen van hen het ooit geweest.

‘Het is kut,’ zei ik en ik wist zelf niet waar dat woord vandaan kwam. Ze keken me met grote ogen aan.

Om de lakens van mijn bed niet te bevuilden, kreeg ik bij het slapengaan een zwarte plastic onderbroek van de zuster opvoedster. Een onderbroek die kraakte als ik op mijn andere zij ging liggen. Zo luid dat het in de hele slaapzaal te horen was. Toch was er niemand die er wat van zei, zelfs Suzy niet. Suzy, die zo snel gestoord was dat zelfs het tikken van de wekker haar kon beletten in te slapen. Zelfs nadat ik uren aan een stuk had gewoeld en gekraakt en mezelf had vermoeid tot ik insliep, zeiden ze niets.

‘Het komt door de buikpijn,’ vergoelijkten ze, ‘ze kan het niet helpen.’

’s Ochtends, tijdens het wassen en omkleden, begluurden ze me door hun wimpers.

‘Kijk, ik kan de broek tot onder mijn oksels trekken!’ lachte ik.

Ze keken huiverend naar de grote broek en naar wat ze wisten dat eronder zat.

‘Mogen we het eens zien?’

Ik lichtte een tipje van de sluier op en ze rilden van afschuw. Ik was niet langer onzichtbaar.

‘Mama, ik ben ongesteld geworden,’ zei ik zodra ik thuiskwam.

‘Ongesteld. Zozo. Dat is een deftig woord.’

Ze vroeg of ik al het nodige had, damesverband noemde ze het, en ze bracht van de winkel damesverband mee dat veel minder zacht was dan wat ik van de zuster opvoedster had gekregen. Ze toonde me hoe ik de bidet in de badkamer voortaan mocht gebruiken om me te wassen daar vanonder. ‘Zie je waarvoor die dient? Niet om je koude voeten op te warmen!’ Haar lach galmde door de badkamer. Eindeloos vaak had ik gevraagd waarvoor het vreemde badkamermeubel diende dat achter het bad stond. ‘Alles op zijn tijd,’ had ze altijd geantwoord. En dat ik er voorlopig mijn voeten in mocht wassen. Ze had me voorgedaan hoe ik op de rand van het bad kon gaan zitten met mijn voeten in het warme water.

Nu toonde ze me hoe ik met mijn benen schrijlings over het meubel moest zitten om me te wassen. ‘Zo, van voren naar achteren, nooit omgekeerd,’ zei ze met haar gezicht van me afgewend. Bedot, zo voelde ik me. Mijn voeten zou ik voortaan wassen in het bad. Zoals normale mensen dat doen.

’s Avonds vroeg ze me of ik veel buikpijn had. Ik zei van wel, heel erg veel, en of ik alsjeblieft morgen op de bank mocht rusten en ze begon te lachen.

‘Dat zou me wat zijn, Zoé Veneur, als alle vrouwen waren zoals jij. Ik weet iets veel beters, iets waarvan je die ongesteldheid stante pede vergeet.’ Ze wees de zonneblinden die in de woonkamer voor het grote raam hingen aan. ‘Die gaan we morgen een goeie beurt geven,’ zei ze.

Die nacht deed ik stiekem mijn zwarte plastic broek uit in de hoop dat ik zou doorlekken. De volgende ochtend deed het brandschone wit van het laken pijn aan mijn ogen.

Terwijl ik de zonneblinden waste, werd het buiten steeds warmer en binnen almaar kouder. Want zonder het te willen, maakte ik plooiën in de langste lamellen – en die kreukten gaan er nooit meer uit! –, sneed ik mijn vingers aan de scherpe randen, stapte ik – kluns die ik ben – met mijn voet in de emmer sop, keken de vele wandelaars die van het stralende weer profiteerden onbeschaamd bij ons binnen, bleef de zon schijnen, bleef de aarde draaien, hield ik niet op te bestaan.

‘Ik zal alles zelf wel doen,’ riep mijn moeder ten slotte uit. Alles? Op twee rijen na waren alle blinden schoon.

Voor de laatste keer wrong ik het zeemvel uit en hing mezelf mee te drogen, uitgestrekt op mijn bed, wachtend tot de dag om was.